

Béts.

Hamvazó Szereda után is jó izűn esik talán a' farsangi mulattságos történeteknek olvasása: kívántunk tehát még némellyeket közleni. Az utolsó Redutban, meg jelent egy fekete öltözetű nagy parokás sánta Ember, 's fel 's alá sántikálván a' nagyobb Méltóságok között, bizonyos nyomtatott tzedulát osztogatott, melly által a' Farsangnak szomorú halála jelentetett, és hogy ezen folyó hónapnak 12. 's 13-dikán fogna tartatni érette az áhíthatosság a' Ts. 's Kir. *Versatz-amban* (zálogosító Házban); a' mellybe hordatta bé t. i. sokakkal a' hosszú Fársáng külömbkülömbféle drágaságait; másokkal ruháiknak nagyobb részét 's a' t. — Jött bé az említett Redutba, egy botránkoztató Maskara is, melly egy Asszonyon ülő Férjfit ábrázolt, 's úgy nyargalódzott fel 's alá a' fokaság között. Akadtak ennek fok nevetői: mert hiszen hol elegyesebb az ember, mint Redutban, 's következésképpen az ízlés is; de többekre talált még is olyanokra, kik kárhoyztatták dísztelen tselekedetét, 's bámúltak vakmerőségén: tartván azért ő is valamitől, nem fokára él tűnt. — Egy tréfás Gróf, azt hitette vólt el sokakkal, hogy sódor-szeletekkel meg rakott Maskara is fogna bé jöni. Ezt áhnyival inkább várták, kivált éjfélt után, mint hogy már akkor nem kaphattak többé húst; pedig a' gyomor csak a' maradt éjfélt után is, a' melly vólt éjfélt előtt; és ha bé toppant vólna az említett Maskara, kétség kívül még hamarabb le koppasztották vólna, mint azt, a' melly, mondolával 's malosa szölövel tüzött ruhában jelent vólt meg. De csak el maradt a' sódoros Maskara. — A' Mártz. 6-dikán tartatott Báiban, fokfist ábrázolt vólt egy Maskara, 's oda menvén ő Felségéhez, kérte, hogy mivel már ötöt (a' fokfist) meg engedte bé hozatni a' maga Tartomány.

mánnyaiba, engedné meg az utánna lévő 3 bu-
telliga külső országi boroknak is be-jöhetését!

A' múlt Szombaton (Mártz. 12-dikén) estve
Társaság volt H. *Battyáninénál*. Jelen volt ebben
Ferentz Föhertzeg is, de 11 óra tájban el hivat-
tatott a' Tsászárhoz, kihez tsak akkor érkezett
egy Kurir: talám *Szisztóvból*. — Más nap délelőtt
Pozsonba indult Ő Felsége, *Ferentz Föhertzeggel*.
Igen szívreható Befédet vitt le magával, az Or-
szág Gyűlésében lejendő el mondás végett. Dél-
utánni 5 órára gyűltek öszve a' Rendek. — Márt.
14-dikén reggeli 4 óra tájban, itt hagyta *Bétset*
a' *Nápolyi* Királyné is, *Ferdinánd Föhertzeggel*,
's annak Feleségével együtt. Mind a' hárman
egy hintóban ültek. *Ferentz Föhertzegnének* re-
ménysege volt, hogy édes Annyával szereztséje
fog még fölöstökömnél együtt lenni ezen a' napon;
de előre látván a' Királyné, melly nehezen fogna
majd esni az el válás, tudtára sem adatta kedves
Leányának a' maga indulását. Úgy is már az
előbbeni napokon annyit sírtak, hogy a' Király-
nénak egészen veres volt a' szeme' környéke. —
A' Tsászár, vissza érkezett ez nap ebédre *Pozson-
ból*, *Ferentz* és *Leopold* Nádorispány, Föhertzegek-
kel együtt. Ebéd után, *Florentzia* felé vette
útját Ő Felsége. *Károly* 's *Leopold* Föhertzegek,
és Gr. *Manfredini* ültek vele a' hintóban. — *Ve-
lentzében*, mind együve fognak kerülni az utazó
Felségek: hová lokan takarodnak mindenfelől,
azon jeles alkalmatosságra. — *Velentzéből*, *Flo-
rentziába* lesz indulások a' Felségeknek, de kü-
lömböző úton. Itt, 14 napokig fognak mulatni
a' *Nápolyi* Felségek, azután pedig *Róma* felé ve-
szik útjokat, 's ott szándékoznak tölteni a' Nagy-
Hetet, 's még Húsvét után is néhány napokat.
(A' *Frantzia* Király' Nénnyei is Nagyhétre érkez-
nek, mint van a' hire, *Romába*. Ezen Hertzeg-
Asszonyok, Febr. 19 dikén estve indultak útnak,
ámbar igen ellenzette légyen is azt a' *Párisi Nép*,
mind

mind a' Királyhoz, mind a' Nemzet-Gyűléséhez tett jelentéseiben).

Mind az *Erdélyi* mind az *Illyriai* Kantzelláriának, ezen hónapnak 5-dikén kezdődtek az Ülései. — Előbb Gr. *Teleky* ö. Kegy. ségét iktatta bé a' Ts. 's Kir. Fő Udvari Mester H. *Stáremberg*, Elölülői hivatalába az *Erdélyi* Kantzellárianál. Innen ment a' *Lobkovitz* Házba, a' hol t. i. öszve vólt gyűlve az *Illyriai* Kancellária, a' Metropolitával, néhány Püspökökkel, Archimandritákkal Generálisfokkal, Stábális Tisztekkel, és az *Illyriai* Nemzetnek sok más előkelő Tagjaival egygyütt.

Udvari Tanácsosi ezen Kantzelláriának következendők: *Petrovits* Péter, a' *Temesvári* Püspök; Gen. Máj. B. *Papilla*, *Kraus* Rud., ki a' Hadi Kantz. nál viselt vólt Udvari Tanácsosfagot; és *Rüftel* Ignácz Urak.

Ki épűlvén elmebéli nyavalyájából Gr. *Kinszky* Filép, bizonyos jelentést tett közönségeslé, a' mellyben botsánatot kér egy nagy Személytől, kit a' múlt eszt. Sept. ben meg bántott vólt szóval az Udvarnál; azzal mentvén magát, hogy midőn azt tselekédhetette, eszén kívül lett légyen.

Magyar Ország.

Pozson; Mártz. 11-dikén. „Mái napon, elegyes Ülések vólt az Ország' Rendjeinek, melly délelőtti 9 órakor kezdődött. Mindeneknek előtte meg szóllalt ebben a' Nádor - Ispány, 's a' többek között azon való örvendezését tette nyilvánvalóvá, hogy a' Rendek, kívánságok szerént való kegyelmes válaaszokat nyertek Ő Felségétől. Ezentúl fel olvastattak az említett 3 rendbeli Kir. Válaaszok, mellyek is nagy örömet szerzettek az Ország Gyűlésében; mivelhogy Ő Felsege egészen (más Levél szerént, nagyobb részént) meg hagyta

az utólszor hozzája fel küldött Tzikkelyéket; magok valóságokban.

„Az *Illyriai* Kantzellária ellen tett Jelentésére az Országnak, a' vólt az Ő Felsége' felelete;

— — — — — hogy polgári 's törvényes dolgainak ki szolgáltatására nézve — , továbbra is előbbeni állapotjában marad az *Illyriai* Nemzet. — Az *Erdélyi* Kantzelláriának, a' *Magyartól* való külön választását a' mi illeti: erre, azt mondja Ő Felsége, hogy ez által, *I. Leopold* Diplomájának, 's az *Erdélyi* Nagyfejedelemség polgári alkotványát tárgyazó törvényeknek tely Iyesedéseket akarta eszközteni; úgymint a' mely Iyeknek erejek szerént, nem tsak különös Kantzelláriájok lehet az *Erdélyieknek*, hanem még magok választhatnak Fő Kantzelláriust is magoknak. — Mágasztalta Ő Felsége, azon nemes bátorságokat, 's hozzája való bizodálmokat a' Rendekeknek, melly szerént, a' magok jussaiknak meg tarthatása végett minden tartózkodás nélkül, de azonban egész illendőséggel eleibe terjesztették az igazságot; és serkentette a' Rendeeket, hogy másszor is hasonlóképpen tselekedjenek, ha mi nehézségek adják eleikbe magokat. Vége lévén a' Kir. Feleletek' olvasásának, fontos Beszédet mondott Ország Birája Ő Kegyelmessége, a' mellyben elől adta, hogy *Ferentz* Főherczegnek, 's a' Nádor - Ispálynak hathatós közbenjárások igen nagy eszköze vólt, a' kívánatos Kir. Válaszoknak; ugyan azért, szépen meg is köszönte a' Rendekek' nevében, Ő Kir. Hertzegségeknek kegyességeket. — Említette, *B. Spielmann*nak is Országunk eránt meg mutatott jó indulatját; és ezt bizonyította Primás Ő Eminentziájával is; minekokaért meg érdemlené; úgymond; azon Méltóság; hogy a' fogadott Hazafiak közzé minden taxa nélkül bététetnék. Erre, nagy készséggel és örömmel reá állott mindjárt az Ország; tsupán azt a' kívánsá.

ságát jelentette, hogy nagyobb esmerettségnek
 pkaért, jelenne meg *Spielmann* ő Kegy. ge sze-
 mélyessen a' Hétfőn tartandó utolsó Gyűlésben,
 's a' Rendek előtt tenné le a' fogadott Hazafiak
 által mondani szokott hitet. — Meg köszönte az
 Ország annakutánna Kardinális ő Eminentziájá-
 nak, úgy nem különben Ország Birája, és Király
 Képe ő Kegyelmeffégeknek is hív hazafiúságokat,
 's által adta le iratás végett, a' Törvények közzé
 bé iktatandó tizkelyeket egygy Itélőmesternek;
 az a' mellé készítendő közönsé Jelentést pedig egy
 Deputátciónak. Ez után fel olvastatott a' Nádor
 Ispánhoz botsátott Kir. Levél, mellyben jelenti
 Ő Felsége, hogy a' Törökkel való Békességekötésre
 rendelletett Magyar Követ Gróf *Eszterházy* Ferentz
 már el küldetett légyen *Szisztóvba*. Ezen Levél-
 nek végződésével, újra Belzédet tartott Ország
 Birája ő Kegyelmeffége, mellynek e' volt a'
 summája: Jól emlékezhetnek, úgymond, reá a'
 Rendek, minémű ajánlást tettek légyen ezen
 Ország Gyűlésében, midőn a' Törökkel kötendő
 Békellégről volt szó, hogy t. i. a' káros Békesség-
 kötésnek el távoztatása végett, készek lesznek
 minden tőlök ki telhető segítségét nyújtani a'
 folytatandó hadakozásra. Már most ideje vagyon
 el intézni, mitsoda fejedelmével fog lenni az
 Ország, ha a' szükség úgy kívánnya. — Végez-
 vén szavait az Ország Birája, fel olvastatott azon
 Irása Ő Felségének, mellyben kéri a' Rendeket,
 hogy a' Magyar Regementek' hiányosságának ki-
 pótolására 6000 új Katonákat állítsanak; és
 minthogy az eddig gyakorlott katona-szedés'
 módja gyakran panaszokat okozott: tehát más
 könnyebb és alkalmatosabb módot talállyanak
 fel; melly ha már most, ezen végéhez közelgető
 Gyűlésben meg nem lehetne, Deputátzió által
 dolgoztatják ki ezen tárgyat, és a' jövő Gyűlés-
 ben vegyék fel. Köz akarattal ajánlották mago-
 kat a' Rendek, az Ő Felsége' elő adott kívánsá-
 gai.

gainak tellyesítésére. Ezzel, nagy vivát kiáltások 's tapsolások között vége lett, délelőtti 11 órakor az Ülésnek. "

Az *Illyriai Kantzellária* eránt, következő foglalatú Jelentést küldött fel az Ország Gyűlése ö Felségéhez:

Szentséges Ts. 's Kir. Apostoli Felség, nagy kegyelmességű Urunk!

„Ss Felségedhez, a' múlt Elftendő' Szeptemberének 5 dikén fel Küldött Inaug. Diplomának 3-dik Tzikkelyébe azt tettük vólt, hogy a' nem-eggyesültt Görög Hitű Lakosok, mind polgári, mind vallásbéli Izabadságaik eránt, közönséges Törvény által tétéssenek bátorságosokká. Mert Felséged is azt a' kegyelmes akgratját jelentette a' Záfzlós Urakhoz (Barones Regni) botsátott Levelében, hogy a' nem-eggyesültt Görög Hitűeket tekintetbe vegyük, és a' mint ki nyilatkoztatuk vólt akkor értelmünket, az igazság, 's a' Közjónak Szeretete javallotta, hogy olly Izamos, és hadakozó Nemzet ne tartassék úgy, mint jövevény; 's a' vallásra nézve, mellyhez igen ragaszkodik, ne tsak a' szabad tettzésiöl függjön: mert az Embernek, mint Polgárnak, a' polgári, és vallásbéli jusok szereznék bátorságot, a' melylyekről mi különösen akartuk bizonyosokká tenni a' nem-eggyesültt Görög Hitűeket, a' kik Tagjai már Magyar Országának, nem tsak azon minden törvényeknek 's Izabadságoknak közönséges meg erősítése által, mellyek közök akármelly állapotú Magyar Néppel; 's ezen tselekedetünknek nem egyéb vólt a' izéllya, hanem a' köz bódogság, melly Szents. Felségednek 's a' Népnek egygyesített hafznaikból áll. — Sz. Felséged, azt méltóztatott vissza írni Sept. 21-dikén: Nints ellenére, hogy a' nem-eggyesültt Görög Hitűekről különös törvény hozattassék. Az már akkor is izemünkbe tünt minékünk, hogy annakelőtte ma

ga

ga Sz. Felséged indított kegyelmessen bennünket, a' nem-eggyesültt Görög Hitűek mellett való törvény-hozásra; ott pedig tsak azt mondja, hogy nem ellenzi: de mi, jóra magyarázván azt, olly értelemben tettük fel Nov. 14-dikén a' meg állítandó Törvényt, hogy a' nem eggyesültt Görög Hitű Lakosok polgári szabadsággal ajándékoztatassanak meg: valamint tehát egyenlő jussokkal fognak bírni az Országnek más Lakosaival: úgy ugyan azon Törvények, Dikasterriumok, s Igazság-szolgáltatások alatt legyenek; a' vallásnak szabad gyakorlásában pedig soha meg ne háboríttassanak, hanem sérelem nélkül meg tartassanak. Ezen értelemben szíveffen akartuk közleni velek azon egész polgári just, a' mellyel bírnak a' Magyarok, kiknek gondoltuk mi őket is, úgymint azon hazai földön szülötteket, avagy állandóul lakozókat.

Folytatása következik.

Nagyvárad, Mártz. 4 dikén. „A' Farsangon által, nem igen leheté nálunk divattya a' tántznak, a' Katona-Tiszteknek nem léte miá; hanem mivel a' napokban vonták öszve az *Anspach* Regimentjét, a' mellynek itt a' Stabja, mindjárt vólt bezzeg muzsika 's tántz elég. — A' *Halberzwelf*'s *Fárho* nevezetű játék, és a' kotzkázás hatalmasott itt el mód nélkül. Sok Bálakban egész éjtfzakákat is kotzkázásban töltöttek vólt el a' Dámák. — Ne vegyék meg bántásképpen Hazánk érdemes Leányai, ha egy kis igazságot szólunk, 's arra emlékeztetjük, hogy az említett ártalmas, és bizonyosan nem napkeleti származású játékoknak hagyogatása, hathatósabb bizonyossága vólna a' magyarosodásnak; mint a' szegény ártatlan *Bobitának* tűzbe való yettetése, mellynek nem vólt az hibája, hogy ő magyar főt fedett; hanem a' magyar főnek, hogy feltette.“

Szikszo,

Szikszó, Mártz. 4-dikén. „Itt, a' Farsang meglehetősen foly. Az Eklésia' Orásának a' Leányát is meg kérte egy ifjú Legény, 's el is nyerte; de minthogy ennek a' zabolátlanság volt minden tulajdonsága, nem sokára a' pirtzébe hívja az Orás, és ott bor közt tudtára adja, hogy a' Leány meg változtatta szándékát, 's más Mátkát választott. Ezen, úgy fel indult a' Legény, hogy az Orásnak el harapta az orrát. Effélék, itt' gyakran történnek. — A' lopások nálunk véghetetlenek: kiket a' szükség, kiket a' rossz nevelés kényszerít ez alaton tselekedetekre, A' Mezőkövesdi Templomból, el loptak a' B. Szüz Képéről öt for gyöngyöt, és a' Templom' Ládájából 25 forintokat. — Az ökröket, teheneket az ólból is ki lopják. A' kár-vallott emberek, sirva ríva keresik el vesztett jószágjaikat. — Már itt, ezen a' vidéken mindenütt szántanak és vetnek, sőt némellyek nyitják is szöllejeiket. Vagynak ugyan, kik az el múlt idökből jövendölnek, és a' most folyó esztendöt az 1768-dikhoz hasonlítják, a' mellyben t. i. Sz. György' napja tájján fagyott által a' Tisza; és tsak nevetve nézik azokat, kik már a' télről nem is álmodoznak. — A' Bodzafa nálunk is virágzik. A' Borral, a' Lakosok minden kémelés nélkül bánnak. Sokan azt tartják, hogy inkább magok isszák meg, mintsem hogy a' folyó árron adják: de nem is tsuda: mert a' hordónak párját a' múlt szüretkor 12—15 máriáson vettük; most pedig a' borunk 7 v. forinton kél. Ebből, ki ki által láthatja, hogy a' szöllös Gazda még tsak fáradsága' jutalmát se veheti. — Adnák az Égek, hogy Hazánk' öfzve gyültt Ofzlop. Emberei, a' borral való kereskedés eránt is végeznének valamit: mert külömben a szöllös Gazdák mind el pusztúlnak. — Ebben nem kételkedhetik, a ki tudja, mennyibe kerül esztendőnként a' szöllo-munka. — Sirva gondolkozunk vissza

vissza azon bődög idökre, mikor a' bornak hordaja 20—25 forintokon kélt. “

Palotáról (Veszprém Vármegyéből) írja egy igen érdemes Hazafi:

A' *Pozsonyi* Kuktának, a' *Ferdinánd* Regement-jébéli Katonával való történetét olvasván az Urak' betses Leveleikből, eszembe jutott egy dolog, melly harmadfél éltendővel történt ez előtt *Maguntziában*, az *Angliai Király* nevü Vendégfogadóban. — Minthogy szokás az a' külföldi Vendégfogadókban is, hogy az, a' ki együtt élzik a' Vendégfogadóssal, sokkal kevesebbet kap ebédet, mint az, a' ki külön szobában ebédel: én is a' Vendégfogadós' asztalához ültem, némelly Vidékiekkel. Ezek között vólt egy *Frantzia* Tiszt is, ki illy nyájassan kezde hozzám szólani: „Az Úr Magyar, a' mint veszem észre — be nagy újság a' Magyar itt, a' *Rhénus* körül! — énné, kem mindenkor tellyes öröömöm látni a' Magyarat, mert néha napján magam is az *Austriai* Házat szolgáltam; magyar bort is sokszor ittam — úgy e' Úr, jobb a' magyar bor a' *rhénusinál*? ezt, *Német Országban* leg jobbnak tartják; de én a' magyar bort még is többre betsülöm; még idővel lessz talám benne részem. “ Ezekről értekeződvén velem a' Tiszt, kér, hogy látogassam meg, 's alázzam meg magamat egy kis rövid vatsorára, el fogná annak idejében Inassát küldeni értem. Meg köszöntem kegyességét (mert illyetén szavai: ből ki gondolkozhatott volna rosszul fölöle!) Mentém magamat, hogy nem mehetnék, mivel a' délutánni időmet, némelly Tudósok' látogatására kellene szánnom; meg is neveztem némelly Kánonok Urakat, úgymint: *Isenbielt*, *Kallbornt*, és egyebeket, a' kikhez útasításom (addressem) lévén, kértem is már a' Vendégfogadóst, hogy vezettetne valakivel házaikhoz. De a' Tiszt, ki Hadnagynak 's Báránnak is tituláltatta magát, nem szünt meg erőltetni, hogy csak látogassam meg!

Nem

Nem mehetek Uram, mondék, engedjen meg Nagyságod, még a' Postán is kell magamat jelen-
tenem, hogy hólnap a' közös posta kotsin *Frank-
furtba* mehessék. Oda nem szükség az Úrnak
menni, mondá a' Báró, én hólnap extra-postán
megyek úgy is oda, el viszem az Urat, ha baráts-
ságára méltónak ítélem, és szerentsémnek fogom
tartani, ha illy emberséges Magyar Uri Ember-
nek szolgálhatok. Meg köszönöm a' Báronak,
reménytelen 's érdemem felett való jóságát; de
ajánlását el nem fogadtam. Fel kelünk azonban
az asztaltól, 's külön oszlunk egymástól. Estvéli
3 órákor, hogy meg jelentem vatsorára az evő-
szobában, ott terem ismét a' Báró, felette fajnál-
kodván rajta, hogy engem' vatsorájára meg nem
nyerhetett. „Már mivel, úgymond, szerentsém
nem lehetett az Úrhoz, leg alább hogy itt egy-
gyütt lehesünk 's beszélgethesünk, ide jöttem
én is vatsorára az Úr' kedvéért.“ Vége lévén
a' vatsoránknak, csak elő veszi a' 32 *levelű rósát*,
kezd jádzani a' Vendégfogadóssal 's Feleségével,
olly reménység alatt, hogy majd a' Vidékiek-
nek is kedvek indul a' játékra; de ezek közül
senki sem kívánt jádzani. Ki megy egyszer a'
Tiszt, mintha valami szükségé lett volna, 's mást
ültet helyébe. Csak hamar be jöven, hozzám
jő, a' ki egy kis asztalnál Újságot olvastam, 's
kérde tőlem, nem vennék e' egy szép zseb-órát?
Mentem magamat, hogy nintsen órára való pénz-
zem, mert a' mi kevés volna, az mind fel menne
az utazásra. „No ha meg nem veszi az Úr, ad-
jon leg alább költsön 4 aranyat ezen órára, hólnap
meg adom *Frankfurtban*, minthogy úgy is egy-
gyütt fogunk utazni.“ En nem mehetek az Úrral,
felelek, mert már bé vagyok írva a' Postán, 's a'
kotsi korán meg indul. „En, úgymond a' Tiszt,
korábban indulok, 's majd 3 órával előbb oda
érek, jöjjön velem az Úr, mivel úgy is siető útja
vagyom.“ Nem gyözzén ekkor a' fok felelést,
hogy

hogy meg szabadúlhattak a' Bárótól, fel mentem a' szobámba 's le feküdtem. Ekkor látván a' Tiszt, hogy femmire sem mehetett mesterségével körülöttem: meg kerüli a' Vendégfogadóst (mint más nap hallottam), ettől kér 4 aranyat az órára, meg mondja előre, hogy lántza szakadt az órának, mellynek mindazonáltal portzellán fedele, és igen szép aranyozott boritékja vala; 's valóban úgy is tettett, ha kezébe vette 's rázogatta az ember, mintha lántza szakadott volna; a' fedelét azonban nem lehetett egy könnyen fel emelni. A' Báró sürgeti a' 4 aranyat, bízattván a' Vendégfogadóst, hogy két forinton meg lehet getsülettet tsináltatni az órra' lántzát; de a' Vendégfogadósnek több esze lévén, mint a' *Pozsonyi* Kuktának, addig 's addig, hogy fel szakasztotta az óra fedelét, 's hát látja, hogy belől holmi papiros darabok között zörgött egynéhány szem apró ferét. Akkor a' földhöz vágta az órát, 's a' Tisztet nem Bárónak, hanem H—nak nevezte. Tsudáltam mindazonáltal, hogy a' Tisztet fel nem adta: de alig ha az előtt egyget nem értettek. — Azután esett nékem bővebben érte semre, hogy biz az én Tisztem egy tzmboráffok vólt az afféle tsavargóknak, kik a' Vendégfogadóknak széllyel járnak, hogy barátság mutatás, és szolgálatjoknak ajánlása által, az Idegeneket el hódíthassák a' veleik való jádzásra, 's gyakorlott tsalfaságok által, pénze kből ki fereszthessék. Annál inkább forgolódott pedig én körülöttem a' Tiszt, minekutánna meg tudta vólna, hogy Magyar vagyok; mivel gondolta, hogy annyi földre tsak nem indúlhattam el Hazámból kevés pénzzel. Azért vólt kélz végtére, midőn már látta, hogy a' nagyzó hangon való beszéllés semmit se használ: alatsonságra is vetemedni. — Tanúságúl szolgálhat ez a' történet, sok iffjú 's tapasztalás nélkül való Utazóknak.

„La-

„Lakodalmát tartván ezen Farsangban Os-
kela Mesterünk, következőkönyörgő Levelet
nyújtottak bé abban némelly ide való szegény
Tanulók a' Vendégeknek: „Minden Renden lévő
érdemes Uraink és Asszonyaink! Régi szokás, a'
paraszt, 's még némelly nemes Lakodalmakban is,
hogy a' Szakátsnék vas-kalánnal kéregetnek, az
asztalhoz leült Vendégek körül. Ha ezt még is
jó végből, és jó módjával tselekednék, tűrhető
vólna; de nevettséges hazugsággal palástolván
szemtelenségeket, sok érdemes öreg Asszonyok is,
midőn bé kötött kézzel kéregetnek, csak nem
farsangi golyókká lesznek. Meg történik azért
gyakorta, hogy némelly Vendég jobban szégyenli
az adást, mint a' Szakátsasszony a' kéregetést;
mellyet mindazonáltal az okosabb Vendégek még
se helytelenítenének, ha a' gyűjtemény jobbra for-
dítatnék, 's avagy csak egy része is annak a'
szegények között osztatnék el; de, a' mint tudjuk
még mi Gyermekek is, azért kéregetnek a' Sza-
kátsnék, hogy más nap tzhébe állván jól ihassa-
nak. Mikor nyílik meg ebben is már egyszer, a'
rendességgel 's illendőséggel nem gondoló asszony
emberek' szeme, kik az olyan illetlenséget el-
követni nem ártalják! — Mikor kezdik az új
Házások is úgy ülni öröm-napjokat, hogy a'
morsalékokban, mellyek kivált a' Gazdagoknak
asztalokról le hullanak, nem az ajtón álló Betyá-
rok, vagy az asztal alatt bújkáló erköltstelen
Gyermekek, hanem a' szegényebb Tanulók, vagy
más nyomorúságban sínlódó Lázárok részeltet-
nének! — Nékünk alább írt szegény tanuló Gyer-
mekeknek nagyon annyi bizodalunk e' Menyeg-
zőben, hogy a' mit mások a' Szakátsnéknak seb'
vagy torok' gyógyításokra szoktak fordítani, azt
e' tisztelleges asztalnál le telepedett érdemes Ven-
dégek inkább nekünk szegény Tanulóknak enged-
dik. E' végre, bátorzkodunk az asztalra, Völegény
Uram elöibe perselyt is tenni, mellynek fellyül-

irá.

— — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — —

írása, Bölts *Siráknak* azon meg gondolásra méltó szava: *El ne felejtkezzél a' Szegényről; mikor örvendesz!* Ierkentse arra az érdemes Jejenlévőket, hogy kegyességeknek némelly mörslékjait közöljék velünk Szegényekkel. Mi azt, a' mivel méltóztatnak bennünket meg ajándékozni, haláladó szívvel vesszük, a' mi fel állítandó Alumniumunk' jövedelmei közzé tesszük, jövendőben több szegény tanuló Társainkkal hasznunkra fordítjuk, 's ha mással nem, jó magunk viselésével 's iparkodásunkkal meg szolgálni el nem mulatjuk, maradván az érdemes lakodalmi Sokaságnak alázatos kéz tsókoló szegény Szolgái. = Ezen Instantziára, 3 for. 18 kr. adakoztak a' Vendégek, = Bártsak ezen történetnek Irásunkba lett iktatása azt elköszölhetné, hogy az ézentúl kedvekre mulatandó lakodalmi Gyülekezetek, mind követoí lennének az említett *Palotai Lakodalmasok*nak!

Debretzen, Febr. 27-dikén. „Nálunk az idén öly engedelmes tél vólt, hogy még új elzrendő hetibe is vetettek ősz - buzát, és Februáriusnak tsak a' két első hete vólt egy kitsinyt kemény. Már ki menyén a' föld' fagya, ismét szántanak; úgy hogy az idén tavaszi vetés alá igen sokat lehetne szántani, tsak vólna mivel bé vetni; de attól lehet tartani, hogy se vetni, sem enni való nem lesz: mert itt nem tsak a' drágaság igen nagy, hanem a' szükség is.“

A' következő Irást, betses Névének; 's lakó helyének feltétele nélkül útasította hozzánk, Febr. 28-dikán egy jó Hazafi:

„Sok helyek vagynak betses Újságjokban; édes Hazám' bölökságát szerető N. Hazafiak! a' mellyek, még betsülhetetlen fáradozásoknak nemmes tárgyát világosan magyarázzák: = Midőn gondolóra veszem, melly szívesten óhajtják az Urak, 's melly hathatósan iparkodnak; édes
Anyá.

Anya - Nyelvünk' szereteté az érzékeny magyar
szívekbe tsepegtetni: fel sohajtok, 's belső kíván-
ságomat ezen rövid ki - fejezésben bocsátom az
Egekre: „Örök Végzések! bódogíttatók fok
illy Férjfiakkal édes Magyar Hazámat!“ de,
keserves fájdalom! alig mondom ki ezen vígalz-
taló szavakat, már is özön módra tódúlnak aja-
kimra a' szomorú panaszok, 's bús könyvek kez-
denek alá görgeni, reménységet 's örömet muta-
tott ortzáimon. — Ki mondjam e', vagy el hal-
gassam, a' mit akarok? avagy bús gondjaim'
hajjai közt egészen el temessem? — Ki mondom,
édes Hazámnak fájdmára. — Nem félek: az
igazság' paizsa óltalmaz. — Oly Hazafiakkal
élek én, kik látván édes Anya - Nyelvünkhöz
vonfzó igaz magyar buzgóságomat, azon igye-
keznek napról napra, hogy szent igyekezetünnek
akadályt vethessenek: úgy jönnek számtalanfzor
reám rágalmozó nyilaik, mint a' haragos egeknek
őstorozó menykövei. — Ha magyarul olvasok:
ragadozó ölyvök' módjára lepnek meg; kezeim-
ből a' könyvet ki ragadják, 's ezer dísztelenség-
gel illetik édes anyai nyelvemet. — Be bódog-
talan vagy édes Hazám! kinek apolgtató kebelé-
ben illy mérges viperák nevelkednek. — Bús fo-
hászkodásim között, melyeket gyakor izben bo-
csátok a' könyörülő Egekre, fokszor fakadok;
akaratom ellen is illy szókra: „Szerentsétlen Ég
alatt születtem, midőn illy háláadatlan Hazafiak-
kal küzködik, édes Hazámnak áldozó szíves
buzgóságom — de ám légyen úgy, mint a' bal
szerentse akarja: édes Hazámhoz, 's anyai Nyel-
vemhez vonfzó szeretetem; minden fájdmimat
meg enyhíti; mindent békével el tűrök, csak
Magyar Hazámnak, kinek holtig élek és halok,
igaz hazafiúságomat ebben is meg mutathassam. —
Ezen kevés rendekkel is, nem annyira a' rossz
Hazafiak ellen akartam ki kelni, mint azokban,
kik Magyar Hazájokat, 's ezzel együtt édes
anyai

ányai Nyelveket is buzgóan szerették vólt velem létekkor, a' magyar vért (ha talám hűlni kezdett vólna) benne fel melegítettsem; kikhez ez az intése általam a' Hazának: Emlékezzetek meg azon kötelességről, mellyel éltetek' fogytaig tartoztok hozzám viseltetni. Gyarapíttátok a' Magyar Literaturát, mellynek virágzásától függ az én virágzásom; szeressétek nyelveteket, mellyet édes Anyátok' tápláló emléikből szoptatok. — Kedveznek az Egek, látjátok; ne múlásátok hát el Ti is a' jó alkalmatosságot: mutassátok igaz hazafiúságotokat most, mikor a' szükség kívánja ahoz a' Hazához, mellynek kebeléből vettétek életeteket. Vegyétek ki számból a' panaszt. Ha ezeket tselekeztitek: majd a' késő Maradék, melly bóldoggá lejénd általatok, örvendezve tekint vissza betses érdemeitekre, 's áldásban tartja örök emlékezeteteket."

Bétsben készült nevetségés Satyra:

In der Natur giebt's Wunderdinge!
 Aus Raupen, werden Schmetterlinge —
 — Idioten werden Weise
 Aus Haderlumpen werden Läufe —
 — Theologen — Atheisten.
 — Eseln, Doktores, und Juristen.
 — Charlatanen Mediciner
 — Wollüstlingen Kapuciner.
 — Kapitalien, Interessen
 — Englischen Fräulein, Maitressen.
 — kleinen Wunden, Fontanellen. —
 — Pfaffen, Schurken und Rebellen. —
 — Nonnen-Klöster, Kaufmannsbuden.
 — Fürsten sogar Kornjuden. —
 — Grösten Feinden werden Schwäger.
 — Schwefelkrämern, Niederläger.
 Aus Buchsbaum wird eine Flaute,
 Aus Kuplern, Polizey-Vertraute.

Aus

Aus Geldverweßern — werden Räuber
 — Freudenmädchen, Häringsweiber.
 — Philosophen, Glaubensspötter.
 — Beamten, meistens Bettler. —
 Aus Eseln werden Excellenzen,
 Und aus Ochsen Eminenzen.

* * * * *

A' *Bujánovits* Úr' néhai szép Hitvese, nem tsak maga tserélte fel előbbeni Férjét *Anglus* Gavallér-ral, hanem a' testvér Öttse is, ki *Lázár* nevezetű Úrral élt házaságban. Ez, még szebb volt a' Nénnyénél. Együtt hagyták magokat kalitzkákiból ki lopatni ezen szép *Kándrik*, vagy a' közönséges ki mondás szerént —

Nagyon olvassák most a' következő Könyveket Bétsben:

Irrthümer in den Begriffen der meisten Ungarn von der Staatsverfassung ihres Vaterlandes, und von den Rechten ihrer Könige. Gedruckt im Römischen Reiche 1790. 8-ad rétb. 20 kr.

Die Souveränität des Papstes hat keinen historischen Grund. Leipzig 1791. 8-ad rétb. 1 fl.

Anonymische Schrift, die im Großfürstenthum Siebenbürgen in Vorschein gekommen ist, und die Trennung der Siebenbürgischen Hofkanzley von der Ungarischen zum Gestande hat. 1791 8-ad rétb.

Kurzgefaßte Abhandlung über die verdienste und schicksale der serbischen oder rasischen Nation, in dem königreiche Hungarn. Von einem hungarischen Patriot. Mit einem Anhang der derselben verlienen Privilegien. Neusatz und Belgrad, bei Emanuel Jankovits 1791. 8-ad rétb. 20 kr.

Magna Charta von Gallizien oder Untersuchung der Beschwerden des Gallizischen Adels polnischer Nation über die Österreichische Regierung. Jassy 1790. 8-ad rétb. író papirosra 1 fl 45 kr.

Költ Bétsben, Mártz. 15-dik napján 1791.